

Міністерство освіти і науки України

Сумський державний педагогічний університет імені
А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту культури і мистецтв

О.А. Устименко-Косоріч

«31» серпня 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика роботи над художнім твором (за спеціалізаціями)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Освітньо-наукова програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту культури і мистецтв

«31» серпня 2020 р.

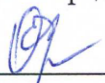
Голова О.Ф. Руденко

Суми – 2020

5

Розробники:

Єременко Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства.

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

О.В. Єременко, доктор педагогічних наук, професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	третій (освітньо-науковий)	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
2-й		2-й	
Семестр			
4-й		4-й	
Лекції			
16 год.		6 год.	
Практичні, семінарські			
14 год.		4 год.	
Самостійна робота			
60 год.	80 год.		
Загальна кількість годин – 90	Вид контролю: залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика роботи над художнім твором (за спеціалізаціями)» для спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) є вибірковою для здобувачів третього рівня вищої освіти за соітно-науковою програмою 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами третього освітньо-наукового рівня компетентностей у напрямі узагальнення методик викладання музичних дисциплін на основі сучасних підходів у музичній освіті.

Завдання курсу: поглиблення компетентностей здобувачів вищої освіти, здатних усвідомлювати та створювати нові методики в процесі роботи над художнім твором, на основі досягнень сучасних дослідників та науковців.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Методика роботи над художнім твором (за спеціалізаціями)» забезпечує оволодіння інтегральною компетенцією, а також загальними та фаховими компетентностями: ЗК 5 – здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність, уміння працювати в міжнародному контексті; ЗК 8 – здатність навчатися і самонавчатися, працювати автономно у сучасному музично-освітньому середовищі; СК 9 – здатність демонструвати художньо світоглядні цінності (національні, етнокультурні, полікультурні, соціокультурні) у музично-

педагогічному процесі на науково-професійному рівні; СК 10 – спроможність використовувати потенціал творів музичного мистецтва в освітньому процесі в контексті інновації музичної освіти.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни за вибором «Методика роботи над художнім твором (за спеціалізаціями)» є опанування таких дисциплін освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня: «Методика викладання музичного мистецтва у ЗВО», «Фах» та дисципліни освітньо-наукової програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» третього освітньо-наукового рівня «Теорія та методика викладання у вищій школі».

3. Результати навчання за дисципліною

<p>Знання: здатність до абстрактного мислення, аналізу, пошуку, синтезу та критичної обробки інформації з різних джерел в процесі науково-дослідницької діяльності</p>	<p>ПРН 1</p>	<p>Оволодіння аналітичним мисленням, методиками систематизації, музично-педагогічного тезаурусу, прогнозування розвитку феноменів</p>
<p>Уміння: здатність до наукової діяльності в межах спеціальності на основі сучасних методологічних підходів в умовах сприятливого освітнього середовища</p>		
<p>Комунікація: здатність до усної та письмової комунікації, презентації результатів власного наукового дослідження українською та іноземними мовами</p>		
<p>Знання: здатність застосовувати наукові знання у дослідницько-інноваційній, пошуковій та практичній діяльності на засадах академічної культури, наукової етики, принципів академічної доброчесності</p>	<p>ПРН 3</p>	<p>Демонструвати креативне мислення, формулювати узагальнення і розробляти рекомендації використовуючи інноваційні технології у музично-освітньому середовищі</p>
<p>Уміння: спроможність використовувати потенціал творів музичного мистецтва в освітньому процесі в контексті інновації музичної освіти</p>		
<p>Комунікація: здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-освітнього процесу</p>		
<p>Знання: здатність демонструвати художньо-світоглядні цінності (національні, етнокультурні, полікультурні, соціокультурні) у музично-педагогічному процесі на науково професійному рівні</p>	<p>ПРН 10</p>	<p>Використовувати наукову та педагогічну етику у мистецько-дослідницькій та музично-педагогічній діяльності</p>
<p>Уміння: здатність володіти навичками педагогічної майстерності, методами педагогічної діагностики, професійними вміннями із передачі знань та прогнозувати результати музично-освітнього процесу</p>		
<p>Комунікація: здатність навчатися і самонавчатися, працювати автономно у сучасному музично-освітньому середовищі</p>		

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
90 – 100	Здобувач освіти повною мірою володіє теоретичними знаннями з курсу, досконало володіє практичним матеріалом (вільно ним оперує, грамотно його виконує, вміє застосовувати отриманні знання); вміє використовувати набуті знання та вміння у практичній діяльності; викладає теоретичний матеріал логічно грамотно, послідовно й самостійно; оперує понятійно-термінологічним апаратом.
82 – 89	Здобувач освіти виявляє комплексні знання із дисципліни, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Здатен достатньою мірою опрацювати та засвоювати матеріал, оперувати понятійно-термінологічним апаратом.
74 – 81	Здобувач освіти виявляє комплексні досягнення з дисципліни, виявляє здатність до самостійного оновлення знань, спроможний частково використовувати їх у професійній діяльності.
64 – 73	Здобувач освіти виявляє задовільний обсяг компетентностей з навчальної дисципліни, спроможний до задовільного використання їх у професійній діяльності
60 – 63	Здобувач освіти виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, задовільному для подальшої професійної діяльності. Здатен до мінімального використання набутих навчальних досягнень у професійній діяльності.
35 – 59	Здобувач освіти володіє не задовільним обсягом навчальних досягнень з дисципліни. Не розуміє основної сутності завдання, не може сформулювати висновки й узагальнення. Не спроможний використовувати їх у професійній діяльності.
1 – 34	Недбалість здобувача освіти над розвитком власної підготовки. Не володіє компетентностями з навчальної дисципліни, не здатен використовувати їх у професійній діяльності.

Розподіл балів (залік)

Поточний контроль					Разом	Сума
Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	75	100
15	15	15	15	15		
Контроль самостійної роботи					25	
5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання самостійної роботи, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Музична мова та принципи її розвитку.

Тема 2. Класифікація типів музичних форм.

Тема 3. Методика роботи над творами простої форми.

Тема 4. Методика роботи над творами крупної форми.

Тема 5. Методика комплексного аналізу художнього твору.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Музична мова та принципи її розвитку.

Дефініція «музична мова», «художній твір». Розгорнуте і вузьке тлумачення поняття «музична форма». Музика як соціо-культурний феномен. Принципи розвитку музичної мови з урахуванням єдності змісту та форми у відображенні дійсності у художніх творах.

Тема 2. Класифікація типів музичних форм.

Диференціація простих і складних форм. Фраза, період, речення. Класифікація періодів, детермінована реченням та фразами, з яких вони побудовані. Функції частин художнього твору.

Тема 3. Методика роботи над творами простої форми.

Період як типова форма викладу музики. Будова періодів. Види періодів. Принципи музичного розвитку, які застосовуються у простих формах.

Тема 4. Методика роботи над творами крупної форми.

Поняття «складна форма». Історія становлення крупної форми. Види складних форм. Застосування складних форм у художніх творах. Концептуальні форми. Закономірності музичної композиції крупної форми.

Тема 5. Методика комплексного аналізу художнього твору.

Зміст аналізу художніх творів. Визначення жанрово-стильової належності художнього твору. Визначення музичного образу у художньому творі. Методичні засади комплексного аналізу музичних творів.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	практ	конс	самос тійн		лек	практ	конс	самос тійн
1	2	3	4		5	6	7	8		9
Тема 1. Музична мова та принципи її розвитку.	18	4	4		12	18	2			16
Тема 2. Класифікація типів музичних форм.	18	4	2		12	18		2		16
Тема 3. Методика роботи над творами простої форми.	18	4	4		12	18	2			16
Тема 4. Методика роботи над творами крупної форми.	18	4	2		12	18		2		16
Тема 5. Методика комплексного аналізу художнього твору.	18		2		12	18	2			16
Усього	90	16	14		60	90	6	4		80

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Музична мова та принципи її розвитку.	4	2
2	Тема 2. Класифікація типів музичних форм.	4	
3	Тема 3. Методика роботи над творами простої форми.	4	2
4	Тема 4. Методика роботи над творами крупної форми.	4	
5	Тема 5. Методика комплексного аналізу художнього твору.		2
Разом		16	6

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Музична мова та принципи її розвитку.	4	
2	Тема 2. Класифікація типів музичних форм.	2	2
3	Тема 3. Методика роботи над творами простої форми.	4	

4	Тема 4. Методика роботи над творами крупної форми.	2	2
5	Тема 5. Методика комплексного аналізу художнього твору.	2	
Разом		14	4

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Музична мова та принципи її розвитку..	12	16
2	Тема 2. Класифікація типів музичних форм.	12	16
3	Тема 3. Методика роботи над творами простої форми. крупної техніки.	12	16
4	Тема 4. Методика роботи над творами крупної форми.	12	16
5	Тема 5. Методика комплексного аналізу художнього твору.	12	16
Разом		60	80

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Котляревський І.А. Парадигматичні аспекти розвитку понятійного апарату музикознавства. *Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського* / ред.-упор. О.С.Тимошенко [та ін.]. Київ, 2000. Вип.7 (Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття) С.31 –32.

2. Кравченко А.І. Камерно-інструментальне мистецтво України кінця ХХ – початку ХХІ століть (семіологічний аналіз): *монографія*. Київ: НАКККіМ, 2020. 300с.

3. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2011. 640 с.

4. Сюта Б. Основи парамузикознавства. Київ, Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 176с.

5. Сюта Б. Особливості позамузичних чинників організації художньої цілісності в музичних текстах кінця ХХ ст. // Вісник Прикарпатського

університету. Мистецтвознавство. Івано-Франківськ, 2005. Випуск VIII. С.63-72.

6. Сюта Б. Прецедентні феномени як чинники моделювання змістів у музичному мовленні останньої третини ХХ століття. In: *Ucrainica IX. Současna Ucrainistika. Problémy jazyka, literatury a kultury. Sborník příspěvků. Univerzita Palackého v Olomouci. OLOMOUC, 2020.Ss.177-186*

7. Таганов О.Н. Анализ музыкального произведения как пространственная модель когнитивной экспансии сознания. *Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського / ред.-упор. О.С.Тимошенко, В.Г.Москаленко.Київ, 2002. Вип.21: Музичний твір як творчий процес.С.101–107.*

8. Таганов О.Н. Звуковое пространство музыкальных произведений: особенности психологического восприятия: *монографія*. Николаев: РВВ НУК, 2017.248 с.

9. Шульпяков О. Робота над художнім твором і формування музичного мислення виконавця. СП., 2005.

Допоміжні

1.Сюта Б. Чинники формування науково-творчих парадигм у музиці ХХ століття. *Музично-творчий процес: наукові рефлексії: Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського*. Київ, 2008. Випуск 72. С.19-28.

2. Сюта Б. Числово-масштабні пропорції та організація цілісності в сучасній музиці. *Музична україністика: сучасний вимір*. Київ, 2005. С.116-124.

3. Шип С.В. «Музыкальное произведение» как видовая категория и структурные свойства музыкального текста. *Науковий вісник НМАУ ім.П.І. Чайковського / ред. кол. О.С.Тимошенко, В.Г.Москаленко [та ін.] Київ, 2002. Випуск 20: Музичний твір: проблема розуміння. С. 13 –22.*

4. Шип С.В. Что такое «музыкальное произведение»? *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова*. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. 2015. Вип.18.С.8-13.

5. Якубяк Я. Аналіз музичних творів: музичні форми. Ч.І. Тернопіль: СМП «Астон», 1999. 208с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Персональний комп'ютер або ноутбук, мультимедійний проектор, екран для проектора, аудіо колонки.